

Katarzyna Laskowska*

Wymiar kar wobec cudzoziemców skazanych z art. 258 Kodeksu karnego w świetle danych Ministerstwa Sprawiedliwości i akt spraw karnych

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie wymiaru kar wobec cudzoziemców skazanych w Polsce w latach 2004–2013 z art. 258 Kodeksu karnego¹ na podstawie analiz danych statystycznych Ministerstwa Sprawiedliwości (dalej MS) i akt spraw karnych podlegających badaniom przez autorkę. Jest to sprawozdanie z przeprowadzonych badań, a przy tym kolejna z kilku² publikacja będąca wynikiem wyłącznie analiz empirycznych prowadzonych w ramach projektu badawczego³. Stąd też celowo pominięto w niej odniesienia do polskiej literatury kryminologicznej na temat przestępczości cudzoziemców (w tym zagadnienia definicyjne, skala zjawiska). Ponadto nie porównano uzyskanych rezultatów badań dotyczących skazanych cudzoziemców z art. 258 k.k. ze skazaniami polskich uczestników zorganizowanych struktur ze względu na brak w statystykach podziału na skazania obywateli polskich i cudzoziemców z analizowanym przepisem. Ministerstwo Sprawiedliwości publikuje bowiem dane zbiorcze skazanych z art. 258 k.k. pod łącznym hasłem „prawomocnie skazani dorośli”⁴.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że na podstawie informacji uzyskanych na potrzeby projektu badawczego w Wydziale Statystycznej Informacji Zarządczej

* Prof. dr hab. Katarzyna Laskowska jest pracownikiem Katedry Prawa Karnego i Kryminologii Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku.

¹ Ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2017 r. poz. 2204) – dalej k.k.

² K. Laskowska, *Metodologia badań empirycznych zorganizowanych grup przestępczych z udziałem cudzoziemców w Polsce* [w:] *Przestępczość cudzoziemców. Aspekty prawne, kryminologiczne i praktyczne*, red. W. Klaus, K. Laskowska, I. Rzeplińska, Warszawa 2017, s. 241–258; K. Laskowska, *Funkcjonowanie zorganizowanych grup przestępczych (międzynarodowych, cudzoziemców i rosyjskojęzycznych) w świetle wyników badań akt spraw karnych* [w:] *Przestępczość...*, s. 259–271; K. Laskowska, *Budowa zorganizowanych grup przestępczych (międzynarodowych, cudzoziemców i rosyjskojęzycznych) w świetle wyników badań akt spraw karnych* [w:] *Przestępczość...*, s. 272–284; K. Laskowska, *Granica państwa jako miejsce popełniania przestępstw przez zorganizowane grupy przestępcze z udziałem cudzoziemców* [w:] *Przestępczość...*, s. 285–293; K. Laskowska, *Działalność zorganizowanych grup przestępczych z udziałem cudzoziemców w Polsce w latach 2004–2013 w świetle policyjnych danych statystycznych*, „Przegląd Policyjny” 2016/3, s. 5–20; K. Laskowska, *Stan rozpoznania zorganizowanych grup przestępczych z udziałem cudzoziemców w Polsce*, „Archiwum Kryminologii” 2016, t. XXXVIII, s. 161–173.

³ Publikacja powstała w wyniku badań prowadzonych w ramach projektu „SIC – Modułowy wielozadaniowy System Identyfikacji Cudzoziemców wraz z modulem analizy ryzyka ofiar przestępstwa handlu ludźmi” (DOBR-BIO4/055/13127/2013) sfinansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Zgodnie z założeniami projektu okres badań obejmuje lata 2004–2013.

⁴ Ustalono jedynie wcześniej, że „polityka orzekania kar wobec cudzoziemców nie odbiega zasadniczo od generalnej tendencji obecnej w prowadzonej w Polsce w ostatnich latach polityce karnej ogółem”. Zob. M. Rychlik, P. Wiktorska, *Polityka karna wobec cudzoziemców przebywających w Polsce*, „Archiwum Kryminologii” 2016, t. XXXVIII, s. 68.

Departamentu Strategii i Deregulacji Ministerstwa Sprawiedliwości w latach 2004–2013 ustalono 117 skazanych cudzoziemców z art. 258 k.k., a na podstawie analizy 101 akt karnych – 170 skazanych. Różnica wynika z faktu rejestrowania przez MS skazań tej kategorii osób wyłącznie według czynu głównego (tj. z art. 258 k.k.). Natomiast na podstawie akt spraw karnych dokonano analizy skazań wszystkich cudzoziemców z art. 258 k.k., także wówczas, gdy przepis ten nie był czynnem głównym. Stąd też liczby uzyskane z MS i z akt nie są tożsame. Jednak obie posłużyły do ukazania zarysu polityki karnej wobec tej kategorii sprawców.

Jednakże przed przystąpieniem do przedstawienia rezultatów postępowania karnego należało syntetycznie przedstawić wybrane, istotne z punktu widzenia podejrzanego i oskarżonego cudzoziemca, aspekty procesu karnego.

1. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA WYBRANYCH ASPEKTÓW POSTĘPOWANIA KARNEGO WOBEC CUDZOZIEMCÓW SKAZANYCH W LATACH 2004–2013 NA PODSTAWIE ART. 258 K.K.

Analizę należało rozpocząć od przedstawienia czasu trwania postępowania karnego w 101 sprawach dotyczących zorganizowanych grup przestępczych z udziałem cudzoziemców. Informacje z tego zakresu przedstawia poniższa tabela 1.

Tabela 1 Czas trwania postępowania karnego w sprawach dotyczących zorganizowanych grup przestępczych z udziałem cudzoziemców		
Czas trwania postępowania	Liczba spraw	% spraw
do 6 miesięcy	3	3,0
6–12 miesięcy	10	9,9
12–18 miesięcy	16	15,8
18–24 miesięcy	9	8,9
2–5 lat	41	40,6
Powyżej 5 lat	22	21,8
Razem	101	100,0

Źródło: Analiza na podstawie akt spraw karnych.

Jak wynika z danych zawartych w tabeli 1, procesy karne w sprawach dotyczących zorganizowanych grup przestępczych z udziałem cudzoziemców trwały dosyć długo, tj. najczęściej od 2 do 5 lat (40,6% spraw) lub dłużej. Oceniając obiektywnie, jest to długi okres rozpatrywania analizowanych spraw. Wynika on, z pewnością, ze stosowania art. 258 k.k., który powodował ich złożoność (wielu oskarżonych, wiele zarzutów)⁵.

Jak wynika z analizy akt spraw karnych, wobec 170 cudzoziemców, jako podejrzanym i oskarżonym, stosowano różne środki zapobiegawcze, w tym: tymczasowe aresztowanie, poręczenie majątkowe, dozór policyjny oraz zakaz opuszczania kraju. Przesłanki tymczasowego aresztowania ilustruje tabela 2.

⁵ Brak jest niestety danych statystycznych obrazujących czas trwania postępowań karnych wobec skazanych polskich uczestników zorganizowanych struktur.

Tabela 2 Częstotliwość i przesłanki tymczasowego aresztowania		
Przesłanki tymczasowego aresztowania	Liczba	%
Obawa ucieczki lub ukrywania się	48	28,2
Obawa, że oskarżony będzie nakłaniał do składania fałszywych zeznań	34	20,0
Obawa ucieczki lub ukrywania się oraz obawa, że oskarżony będzie nakłaniał do składania fałszywych zeznań	52	30,6
Obawa, że oskarżony popełni przestępstwo przeciw zdrowiu i życiu	1	0,6
Inne	1	0,6
Brak danych	34	20,0
Razem	170	100,0

Źródło: Analiza na podstawie akt spraw karnych.

Informacje przedstawione w tabeli 2 wskazują, że wobec 136 cudzoziemców (80%) zastosowano tymczasowe aresztowanie. Najczęściej jego przesłankę stanowiła obawa ucieczki lub ukrywania się oraz obawa, że oskarżony będzie nakłaniał do składania fałszywych zeznań (30,6%). Należy zauważyć, że zwłaszcza wobec cudzoziemców było to, z wiadomym względów, szczególnie zasadne. Zatem zastosowanie tej instytucji gwarantowało organom ścigania i organom sądowym niezakłócony przebieg postępowania.

Tabela 3 Czas trwania tymczasowego aresztowania (w miesiącach)		
Czas trwania tymczasowego aresztowania	Liczba	%
1–6	40	23,5
7–12	61	35,9
13–18	23	13,5
19–24	10	5,9
25 i więcej	9	5,3
Brak danych*	27	15,9
Razem	170	100,0

*Brak danych: albo nie orzeczono tymczasowego aresztowania, albo nie wskazano przesłanek lub wskazano: „od ... (konkretna data)”, nie podając terminu zakończenia.

Źródło: Analiza na podstawie akt spraw karnych.

Jak wynika z danych zawartych w tabeli 3, czas trwania tymczasowego aresztowania wynosił najczęściej od 7 do 12 miesięcy (35,9%) lub od 1 do 6 miesięcy (23,5%). Zatem dominował okres od 1 do 12 miesięcy (łącznie 59,4%). Według informacji z akt najwięcej cudzoziemców (18) było aresztowanych na 12 miesięcy, a najdłuższy okres tymczasowego aresztowania trwał 53 miesiące.

Jak ustalono na podstawie analizy akt spraw karnych zarówno poręczenie majątkowe, jak i dozór policyjny oraz zakaz opuszczania kraju orzekano wobec niewielkiej części cudzoziemców, tj. odpowiednio: 16,5%, 15,9% oraz 15,9%. Przy wszystkich wymienionych instytucjach podstawowe przesłanki ich stosowania

stanowiły: obawa ucieczki lub ukrywania się. Czas trwania dozoru oraz zakazu opuszczania kraju wynosił najczęściej od 1 do 6 miesięcy. Najkrótszy dozór trwał 4 miesiące, najdłuższy – 88, a najkrótszy zakaz trwał 1 miesiąc, najdłuższy – 88.

Ze względu na udział w postępowaniu cudzoziemca niejednokrotnie polskie organy ścigania lub sądowne korzystały z pomocy prawnej organów innych państw. Częstotliwość stosowania tej instytucji ilustruje tabela 4.

Tabela 4 Złożenie wniosku o pomoc prawną		
Złożenie wniosku o pomoc prawną	Liczba	%
Tak	65	38,2
Nie	85	50,0
Brak danych	20	11,8
Razem	170	100,0

Źródło: Analiza na podstawie akt spraw karnych.

Informacje zawarte w powyższej tabeli 4 wskazują, że najczęściej organy polskie nie występowały do organów innych państw z wnioskiem o pomoc prawną (50%). Wynika stąd, że najczęściej samodzielnie były w stanie uzyskać informacje niezbędne na potrzeby postępowania.

Tabela 5 Adresaci wniosku o pomoc prawną		
Adresaci wniosku o pomoc prawną	Liczba	%
Organy ścigania innych państw	44	25,9
Urzędy innych państw (instytucje, konsulaty)	17	10,0
Brak danych	109	64,1
Razem	170	100,0

Źródło: Analiza na podstawie akt spraw karnych.

Z danych zawartych w tabeli 5 wynika, że jeśli występowano z wnioskiem o pomoc prawną to przede wszystkim do organów ścigania innych państw (25,9%), w tym o informacje osobowe, weryfikację prawdziwości dokumentów czy o przesłuchanie świadków. Najczęściej składano wnioski do: Prokuratury Generalnej Mongolii, Prokuratury obwodu kijowskiego (Ukraina), oficerów łącznikowych Rosji, Niemiec, Słowacji, Belgii, Francji, Bułgarii⁶, Prokuratury Obwodu Grodzieńskiego (Białoruś), Prokuratury Obwodu Chersońskiego (Ukraina), Prokuratury Generalnej Ukrainy, Prokuratury Generalnej Republiki Mołdowy⁷, Prokuratury przy Sądzie Krajowym we Frankfurcie nad Menem (Niemcy), Krajowej Prokuratury w Nitre (Słowacja)⁸, Prokuratora Generalnego Mongolii⁹, Federalnego Departamentu Sprawiedliwości i Policji DFJP (Szwajcaria), The

⁶ IV K 431/11.

⁷ II K 104/08.

⁸ Brak numeru wydziału sądu K 200/11 (wcześniej: K 319/08).

⁹ XVIII K 273/10.

Fugitives Unit Serious Organised Crime Agency (Wielka Brytania)¹⁰. Poza tym kierowano je do: konsulatu RP w Londynie¹¹, MSZ Mongolii¹², MSZ Szwajcarii¹³, Ministerstw Sprawiedliwości Szwecji i Danii¹⁴. Tak szeroki wachlarz adresatów zapytań wynikał z potrzeby skutecznego i zupełnego uzyskania informacji niezbędnych polskim organom.

Jak wiadomo, w trakcie postępowania wobec cudzoziemca powinny być przestrzegane określone szczególne przepisy Kodeksu postępowania karnego¹⁵. Stanowią je, przede wszystkim: prawo do obrony (art. 6 k.p.k.), prawo oskarżonego do tłumacza i do otrzymywania treści postanowienia o postawieniu zarzutów, uzupełnieniu lub ich zmianie, aktu oskarżenia wraz z tłumaczeniem (art. 72 i art. 204 k.p.k.), obowiązek powiadamiania urzędu konsularnego lub przedstawicielstwa dyplomatycznego o zastosowaniu tymczasowego aresztowania wobec obywatela danego państwa (art. 612 k.p.k.). W dalszej części opracowania należy ustalić, czy owe przepisy miały zastosowanie do sądzonych na podstawie art. 258 k.k. cudzoziemców.

Tabela 6 Występowanie obrońcy		
Występowanie obrońcy	Liczba	%
Tak	160	94,1
Nie	4	2,4
Brak danych	6	3,5
Razem	170	100,0

Źródło: Analiza na podstawie akt spraw karnych.

Informacje przedstawione w tabeli 6 ukazują, że zdecydowana większość, tj. 94,1% cudzoziemców posiadała obrońców. Nieliczni, z wyboru, nie korzystali z ich usług.

Tabela 7 Doręczenie oskarżonemu wraz z tłumaczeniem postanowienia o postawieniu zarzutów						
Doręczenie oskarżonemu wraz z tłumaczeniem postanowienia o postawieniu zarzutów	Liczba	%	Doręczenie oskarżonemu wraz z tłumaczeniem aktu oskarżenia	%	Doręczenie oskarżonemu wraz z tłumaczeniem orzeczenia podlegającego zaskarżeniu lub kończącego postępowanie w sprawie	%
Tak	105	61,8	97	57,1	91	53,5
Nie	50	29,4	59	34,7	68	40,0
Brak danych	15	8,8	14	8,2	11	6,5
Razem	170	100,0	170	100,0	170	100,0

Źródło: Analiza na podstawie akt spraw karnych.

¹⁰ II K 112/08 (wcześniej: II K 7/08).

¹¹ III K 138/09 (po uchyleniu wyroku wobec części Polaków – III K 7/11).

¹² IV K 431/11.

¹³ IV K 431/11.

¹⁴ Brak numeru wydziału sądu K 200/11 (wcześniej: K 319/08).

¹⁵ Ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1904) – dalej k.p.k. Należy zaznaczyć, że w czasie prowadzonych badań (2004–2013) obowiązywał Kodeks postępowania karnego sprzed nowelizacji obowiązującej od 1.07.2015 r.

Jak wynika z danych zawartych w tabeli 7, najczęściej dostarczano oskarżonemu wszystkie dokumenty istotne dla jego sytuacji procesowej wraz z tłumaczeniem (61,8%, 57,1% i 53,5%).

Tabela 8 Posiadanie tłumacza		
Posiadanie tłumacza	Liczba	%
Tak	133	78,2
Nie	28	16,5
Brak danych	9	5,3
Razem	170	100,0

Źródło: Analiza na podstawie akt spraw karnych.

Informacje przedstawione w tabeli 8 wskazują, że najczęściej oskarżeni cudzoziemcy mieli tłumacza (78,2%). Część z nich, ze względu na znajomość języka polskiego, nie wykazywała potrzeby takiej pomocy.

Tabela 9 Otrzymywanie przekładu pism procesowych na język ojczysty		
Otrzymywanie przekładu pism procesowych na język ojczysty	Liczba	%
Tak	93	54,7
Nie	62	36,5
Brak danych	15	8,8
Razem	170	100,0

Źródło: Analiza na podstawie akt spraw karnych.

Z danych zawartych w tabeli 9 wynika, że oskarżeni cudzoziemcy najczęściej otrzymywali przekład pism procesowych na język ojczysty (54,7%).

Tabela 10 Realizacja obowiązku poinformowania właściwego miejscowo urzędu konsularnego lub przedstawicielstwa dyplomatycznego państwa		
Realizacja obowiązku poinformowania właściwego miejscowo urzędu konsularnego lub przedstawicielstwa dyplomatycznego państwa	Liczba	%
Tak	76	44,7
Nie	71	41,8
Brak danych	23	13,5
Razem	170	100,0

Źródło: Analiza na podstawie akt spraw karnych.

Informacje przedstawione w tabeli 10 wskazują, że najczęściej właściwy miejscowo urząd konsularny lub przedstawicielstwo dyplomatyczne państwa, którego obywatel był oskarżony, o zaistniałej sytuacji był powiadamiany (44,7%).

Tabela 11 Realizacja obowiązku umożliwienia oskarżonemu kontaktu z urzędem konsularnym lub przedstawicielstwem dyplomatycznym		
Realizacja obowiązku umożliwienia oskarżonemu kontaktu z urzędem konsularnym lub przedstawicielstwem dyplomatycznym	Liczba	%
Tak	143	84,1
Nie	6	3,5
Brak danych	21	12,4
Razem	170	100,0

Źródło: Analiza na podstawie akt spraw karnych.

Z danych zawartych w tabeli 11 wynika, że w zdecydowanej większości umożliwiano oskarżonym cudzoziemcom kontakt z urzędem konsularnym lub przedstawicielstwem dyplomatycznym (84,1%). Niektórzy z tej możliwości korzystali¹⁶, a inni nie¹⁷.

Tabela 12 Zainteresowanie sytuacją zatrzymanego przez urząd konsularny lub przedstawicielstwo dyplomatyczne		
Zainteresowanie sytuacją zatrzymanego przez urząd konsularny lub przedstawicielstwo dyplomatyczne	Liczba	%
Tak	38	22,4
Nie	114	67,0
Brak danych	18	10,6
Razem	170	100,0

Źródło: Analiza na podstawie akt spraw karnych.

Informacje przedstawione w tabeli 12 ukazują, że zainteresowanie urzędów konsularnych lub przedstawicielstw dyplomatycznych sytuacją oskarżonego cudzoziemca było niewielkie (22,4%)¹⁸.

2. SKAZANIA CUDZOZIEMCÓW W LATACH 2004–2013 NA PODSTAWIE ART. 258 K.K. W ŚWIETLE DANYCH STATYSTYCZNYCH MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI

Analizę należało rozpocząć od ukazania liczby skazań cudzoziemców z art. 258 k.k. na tle obywateli polskich. Informacje z tego zakresu przedstawia tabela 13.

Jak wynika z danych zawartych w tabeli 13, liczby dotyczące Polaków skazanych z art. 258 k.k. w analizowanym okresie nie wykazywały stałej tendencji. Najwięcej odnotowano ich w latach 2011–2013 oraz w 2005 r. (tj. odpowiednio: 369, 360, 360 oraz 337), a najmniej – w 2004 r. i 2007 r. (tj. po 220). Łącznie skazano

¹⁶ Np. IV K 431/11; III K 449/07.

¹⁷ Np. IV K 304/09; III K 138/09 (po uchyleniu wyroku wobec części Polaków – III K 7/11); IV K 268/12; IV K 208/11; IV K 504/10; IV K 201/11; IV K 139/10; XVIII K 172/11 (wcześniej: IV K 208/10).

¹⁸ II K 13/10 (po apelacji: II K 40/11); III K 449/07; IV K 49/09.

Tabela 13		
Prawomocnie skazani cudzoziemcy na tle skazanych obywateli polskich z art. 258 k.k. w latach 2004–2013		
Rok	Skazani	Razem
2004	ogółem	220
	w tym cudzoziemcy	8
	% udziału cudzoziemców	4,64
2005	ogółem	337
	w tym cudzoziemcy	17
	% udziału cudzoziemców	5,04
2006	ogółem	261
	w tym cudzoziemcy	6
	% udziału cudzoziemców	2,30
2007	ogółem	220
	w tym cudzoziemcy	8
	% udziału cudzoziemców	3,96
2008	ogółem	294
	w tym cudzoziemcy	12
	% udziału cudzoziemców	4,08
2009	ogółem	225
	w tym cudzoziemcy	10
	% udziału cudzoziemców	4,44
2010	ogółem	334
	w tym cudzoziemcy	12
	% udziału cudzoziemców	3,59
2011	ogółem	369
	w tym cudzoziemcy	23
	% udziału cudzoziemców	6,23
2012	ogółem	360
	w tym cudzoziemcy	11
	% udziału cudzoziemców	3,06
2013	ogółem	360
	w tym cudzoziemcy	10
	% udziału cudzoziemców	2,78
Łącznie w latach 2004–2013	ogółem	2 962
	w tym cudzoziemcy	117
	% udziału cudzoziemców	3,95

Źródło: Wydział Statystycznej Informacji Zarządczej, Departament Strategii i Deregulacji Ministerstwa Sprawiedliwości. Informacje uzyskane na potrzeby projektu badawczego.

wówczas 2 962 obywateli polskich za popełnianie przestępstw w grupie lub związku przestępczym. Na tle skazanych Polaków liczby dotyczące cudzoziemców skazanych na podstawie art. 258 k.k. są zdecydowanie niższe. Łącznie skazano ich 117. Na podstawie tych liczb nie ukształtował się również stały trend. Najwięcej skazań obywateli państw obcych z art. 258 k.k. nastąpiło w: 2011 r. (23), 2005 r. (17) oraz w 2008 r. i 2010 r. (po 12), a najmniej – w 2006 r. (sześciu cudzoziemców). Ich udział pośród skazanych Polaków także nie był stały. W analizowanym okresie mieścił się w przedziale od 2,30% (w 2006 r.) do 6,23% (w 2011 r.).

Następnie należało przedstawić w sposób szczegółowy skazania za poszczególne zachowania wyczerpujące znamiona art. 258 k.k. Ilustruje to tabela 14.

Tabela 14 Prawomocnie skazani cudzoziemcy na tle skazanych obywateli polskich z art. 258 k.k. w latach 2004–2013 według czynów						
Rok	Skazani	art. 258 § 1 k.k.	art. 258 § 2 k.k.	art. 258 § 3 k.k.	art. 258 § 3 k.k. w zw. z § 1 k.k.	Razem
2004	ogółem	148	29	42	1	220
	w tym cudzoziemcy	3	1	3	1	8
	% udziału cudzoziemców	2,03	3,45	7,14	100,0	4,64
2005	ogółem	278	20	39	0	337
	w tym cudzoziemcy	14	2	1	0	17
	% udziału cudzoziemców	5,04	10,0	2,56	0	5,04
2006	ogółem	209	13	39	0	261
	w tym cudzoziemcy	3	0	3	0	6
	% udziału cudzoziemców	1,44	0	7,69	0	2,30
2007	ogółem	164	18	20	0	220
	w tym cudzoziemcy	6	0	2	0	8
	% udziału cudzoziemców	3,66	0	10,0	0	3,96
2008	ogółem	244	18	32	0	294
	w tym cudzoziemcy	10	0	2	0	12
	% udziału cudzoziemców	4,10	0	6,25	0	4,08
2009	ogółem	169	19	37	0	225
	w tym cudzoziemcy	7	0	3	0	10
	% udziału cudzoziemców	4,14	0	8,11	0	4,44
2010	ogółem	262	25	47	0	334
	w tym cudzoziemcy	9	1	2	0	12
	% udziału cudzoziemców	3,44	4,00	4,26	0	3,59
2011	ogółem	303	13	53	0	369
	w tym cudzoziemcy	21	0	2	0	23
	% udziału cudzoziemców	6,93	0	3,77	0	6,23
2012	ogółem	299	25	36	0	360
	w tym cudzoziemcy	7	1	3	0	11
	% udziału cudzoziemców	2,34	4,00	8,33	0	3,06
2013	ogółem	296	13	50	1	360
	w tym cudzoziemcy	9	0	1	0	10
	% udziału cudzoziemców	3,04	0	2,00	0	2,78
łącznie w latach 2004–2013	ogółem	2 372	193	395	2	2 962
	w tym cudzoziemcy	89	5	22	1	117
	% udziału cudzoziemców	3,75	2,59	5,57	50,00	3,95

Źródło: Wydział Statystycznej Informacji Zarządczej, Departament Strategii i Deregulacji Ministerstwa Sprawiedliwości. Informacje uzyskane na potrzeby projektu badawczego.

Informacje przedstawione w tabeli 14 ukazują, że wśród cudzoziemców skazanych na podstawie art. 258 k.k. w analizowanym okresie dominują skazani z art. 258 § 1 (89), czyli za branie udziału w grupie lub związku przestępczym mających na celu popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego. Następnie występują skazani z art. 258 § 3 (22), czyli za zakładanie lub kierowanie grupą lub związkiem przestępczym, w tym mających

charakter zbrojny. Znacznie mniej cudzoziemców skazano z art. 258 § 2 k.k. (5), czyli branie udziału w grupie lub związku przestępczym o charakterze zbrojnym albo mających na celu popełnienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym. Tylko jedną osobę skazano z art. 258 § 3 k.k. w zw. z § 1. Poza tym jednostkowym przypadkiem, największy udział cudzoziemców wystąpił przy skazaniach z art. 258 § 3 k.k., następnie – art. 258 § 1 oraz art. 258 § 2 k.k. Uszczegółowiając, najwięcej cudzoziemców z art. 258 § 1 skazano w 2011 r. (21), z art. 258 § 2 k.k. – w 2005 r. (2), a z 258 § 3 k.k. – w 2004 r. i 2009 r. (po 3).

W tym miejscu analiz należało przedstawić udział skazanych cudzoziemców z uwzględnieniem ich płci. Dane te prezentuje tabela 15.

Tabela 15								
Prawomocnie skazani dorośli cudzoziemcy według płci z art. 258 k.k. na tle ogółu skazanych cudzoziemców								
Rok	Skazani cudzoziemcy według płci	Skazani z art. 258 k.k.	%	w tym z art. 258 § 1 k.k.	w tym z art. 258 § 2 k.k.	w tym z art. 258 § 3 k.k.	w tym z art. 258 § 3 w zw. z § 1 k.k.	
2004	ogółem	8 377	8	0,10	3	1	3	1
	kobieta	1 703	0	0	0	0	0	0
	mężczyzna	6 674	8	0,12	3	1	3	1
2005	ogółem	8 415	17	0,20	14	2	1	0
	kobieta	1 975	1	0,05	1	0	0	0
	mężczyzna	6 440	16	0,25	13	2	1	0
2006	ogółem	6 338	6	0,09	3	0	3	0
	kobieta	1 387	0	0	0	0	0	0
	mężczyzna	4 951	6	0,12	3	0	3	0
2007	ogółem	5 960	8	0,13	6	0	2	0
	kobieta	1 147	0	0	0	0	0	0
	mężczyzna	4 813	8	0,17	6	0	2	0
2008	ogółem	5 237	12	0,23	10	0	2	0
	kobieta	839	2	0,23	2	0	0	0
	mężczyzna	4 398	10	0,23	8	0	2	0
2009	ogółem	5 293	10	0,19	7	0	3	0
	kobieta	863	0	0	0	0	0	0
	mężczyzna	4 430	10	0,23	7	0	3	0
2010	ogółem	7 178	12	0,17	9	1	2	0
	kobieta	1 258	2	0,16	1	1	0	0
	mężczyzna	5 920	10	0,17	8	0	2	0
2011	ogółem	6 529	23	0,35	21	0	2	0
	kobieta	1 032	5	0,48	5	0	0	0
	mężczyzna	5 497	18	0,33	16	0	2	0
2012	ogółem	7 060	11	0,16	7	1	3	0
	kobieta	1 236	0	0	0	0	0	0
	mężczyzna	5 824	11	0,19	7	1	3	0
2013	ogółem	6 915	10	0,14	9	0	1	0
	kobieta	1 222	2	0,16	2	0	0	0
	mężczyzna	5 693	8	0,14	7	0	1	0
Łącznie w latach 2004-2013	ogółem	67 302	117	0,17	89	5	22	1
	kobieta	12 662	12	0,09	11	1	0	0
	mężczyzna	54 640	105	0,19	78	4	22	1

Źródło: Wydział Statystycznej Informacji Zarządczej, Departament Strategii i Deregulacji Ministerstwa Sprawiedliwości. Informacje uzyskane na potrzeby projektu badawczego.

Dane zawarte w tabeli 15 ilustrują, że wśród 117 skazanych cudzoziemców tylko 12 kobiet zostało skazanych za popełnienie przestępstwa na podstawie art. 258 k.k., w tym 11 z art. 258 § 1 k.k. Ich udział wynosi 0,09%.

W dalszej kolejności należało ustalić obywatelstwo cudzoziemców skazywanych z art. 258 k.k. Informacje z tego zakresu przedstawia poniższa tabela 16.

Tabela 16 Skazani cudzoziemcy na podstawie art. 258 k.k. w latach 2004–2013 według obywatelstwa												
Państwo	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Razem	
Afganistan		1							1		2	
Armenia	2	3			1	1		4	1		12	
Belgia										1	1	
Białoruś						2	1			3	6	
Bułgaria					1		1		3	1	6	
Chiny								1			1	
Francja					1						1	
Holandia						1					1	
Indie			1								1	
Izrael								1			1	
Jugosławia								1			1	
Kongo									1		1	
Litwa				4	3				1	1	9	
Łotwa		3									3	
Mołdawia					1					1	2	
Mongolia										1	1	
Nigeria					1						1	
Niemcy	1				1		1				3	
Pakistan			1	1		1	2		1		6	
Rosja										1	1	
Sri Lanka							1				1	
Szwecja						1					1	
Ukraina	3	10	2	2	2	3	5	15	2	1	45	
Wietnam	1		2			1	1	1	1		7	
Bezpaństwowiec	1			1	1						3	
Ogółem	8	17	6	8	12	10	12	23	11	10	117	

Źródło: Wydział Statystycznej Informacji Zarządczej, Departament Strategii i Deregulacji Ministerstwa Sprawiedliwości. Informacje uzyskane na potrzeby projektu badawczego.

Jak wynika z danych zawartych w tabeli 16, w analizowanym okresie na podstawie art. 258 k.k. skazano obywateli 24 państw i bezpaństwowców. Wśród nich zdecydowanie najwięcej było obywateli Ukrainy (45), następnie Armenii (12) oraz Litwy (9).

Następnie należało ustalić rodzaje kar orzeczonych wobec skazanych cudzoziemców na podstawie art. 258 k.k. Ilustruje to tabela 17.

Tabela 17						
Prawomocnie skazani dorośli cudzoziemcy z art. 258 k.k. według rodzaju kary						
Rok	Orzeczona kara	art. 258 § 1 k.k.	art. 258 § 2 k.k.	art. 258 § 3 k.k.	art. 258 § 3 k.k. wzw. z § 1 k.k.	Razem
2004	grzywna samoistna	0	0	0	0	0
	ograniczenie wolności	0	0	0	0	0
	pozbawienie wolności	3	1	3	1	8
	grzywna obok pozbawienia wolności	1	0	0	0	1
2005	grzywna samoistna	0	0	0	0	0
	ograniczenie wolności	0	0	0	0	0
	pozbawienie wolności	14	2	1	0	17
	grzywna obok pozbawienia wolności	2	0	0	0	2
2006	grzywna samoistna	0	0	0	0	0
	ograniczenie wolności	0	0	0	0	0
	pozbawienie wolności	3	0	3	0	6
	grzywna obok pozbawienia wolności	1	0	0	0	1
2007	grzywna samoistna	0	0	0	0	0
	ograniczenie wolności	0	0	0	0	0
	pozbawienie wolności	6	0	2	0	8
	grzywna obok pozbawienia wolności	0	0	0	0	0
2008	grzywna samoistna	0	0	0	0	0
	ograniczenie wolności	0	0	0	0	0
	pozbawienie wolności	10	0	2	0	12
	grzywna obok pozbawienia wolności	1	0	0	0	1
2009	grzywna samoistna	0	0	0	0	0
	ograniczenie wolności	0	0	0	0	0
	pozbawienie wolności	7	0	3	0	10
	grzywna obok pozbawienia wolności	0	0	0	0	0
2010	grzywna samoistna	0	0	0	0	0
	ograniczenie wolności	0	0	0	0	0
	pozbawienie wolności	9	1	2	0	12
	grzywna obok pozbawienia wolności	0	0	0	0	0
2011	grzywna samoistna	0	0	0	0	0
	ograniczenie wolności	0	0	0	0	0
	pozbawienie wolności	21	0	2	0	23
	grzywna obok pozbawienia wolności	1	0	0	0	1

Tabela 17 cd. Prawomocnie skazani dorośli cudzoziemcy z art. 258 k.k. według rodzaju kary						
Rok	Orzeczona kara	art. 258 § 1 k.k.	art. 258 § 2 k.k.	art. 258 § 3 k.k.	art. 258 § 3 k.k. wzw. z § 1 k.k.	Razem
2012	grzywna samoistna	0	0	0	0	0
	ograniczenie wolności	0	0	0	0	0
	pozbawienie wolności	7	1	3	0	11
	grzywna obok pozbawienia wolności	1	0	0	0	1
2013	grzywna samoistna	0	0	0	0	0
	ograniczenie wolności	0	0	0	0	0
	pozbawienie wolności	9	0	1	0	10
	grzywna obok pozbawienia wolności	0	0	0	0	0
Łącznie w latach 2004–2013	grzywna samoistna	0	0	0	0	0
	ograniczenie wolności	0	0	0	0	0
	pozbawienie wolności	89	5	22	1	117
	grzywna obok pozbawienia wolności	7	0	0	0	7

Źródło: Wydział Statystycznej Informacji Zarządczej, Departament Strategii i Deregulacji Ministerstwa Sprawiedliwości. Informacje uzyskane na potrzeby projektu badawczego.

Informacje przedstawione w tabeli 17 wskazują, że wszyscy cudzoziemcy zostali skazani na karę pozbawienia wolności, w tym najczęściej z art. 258 § 1 k.k., następnie z art. 258 § 3 i art. 258 § 2 k.k. Wobec siedmiu orzeczono kumulatywnie grzywnę (z art. 258 § 1 k.k.). Nie zastosowano kary grzywny samoistnej i ograniczenia wolności.

W dalszej kolejności należało ustalić wymiar kar pozbawienia wolności orzeczonych wobec cudzoziemców skazanych z art. 258 k.k. Informacje z tego zakresu przedstawia tabela 18.

Tabela 18 Wymiar kary pozbawienia wolności wobec cudzoziemców skazanych z art. 258 k.k.											
Wymiar kary	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Razem
z zawieszeniem	3	9	5	5	6	7	7	20	5	6	73
% z zawieszeniem	37,50	52,94	83,33	62,50	50,00	70,00	58,33	86,96	45,45	60,00	62,39
bez zawieszenia	5	8	1	3	6	3	5	3	6	4	44
% bez zawieszenia	62,50	47,06	16,67	37,50	50,00	30,00	41,67	13,04	54,55	40,00	37,61
Ogółem	8	17	6	8	12	10	12	23	11	10	117

Źródło: Wydział Statystycznej Informacji Zarządczej, Departament Strategii i Deregulacji Ministerstwa Sprawiedliwości. Informacje uzyskane na potrzeby projektu badawczego.

Jak wynika z tabeli 18, w analizowanym okresie sądy nie prowadziły jednolitej linii orzeczniczej wobec omawianej kategorii skazanych. Jednak, jak ustalono, częściej orzekały one karę pozbawienia wolności z zawieszeniem. Ich średni udział w latach 2004–2013 wynosił 62,39%.

Następnie należało ustalić granice kary pozbawienia wolności orzekanej wobec cudzoziemców skazanych z art. 258 k.k. Ilustruje to tabela 19.

Tabela 19												
Wymiar kary pozbawienia wolności wobec cudzoziemców skazanych z art. 258 k.k.												
Wymiar kary	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Razem	%
3 miesiące										1	1	0,85
4–5 miesięcy	1									1	2	1,71
6 miesięcy			1		1	1	1		1	1	6	5,13
7–11 miesięcy	1	1		2	1	1		7	1	1	15	12,82
1 rok	2	8	3	3	3	4	7	13	3	1	49	41,88
>1 rok – <2 lata	1	4	1	3	3	4	2	1	4	1	24	20,51
2 lata	2	3	1		2			1	1	2	12	10,26
>2 – <3 lata		1			2		1				4	3,42
3 lata	1								1		2	1,71
>3 lata – 5 lat							1	1			2	1,71
Ogółem	8	17	6	8	12	10	12	23	11	8	117	100

Źródło: Wydział Statystycznej Informacji Zarządczej, Departament Strategii i Deregulacji Ministerstwa Sprawiedliwości. Informacje uzyskane na potrzeby projektu badawczego.

Z danych zawartych w tabeli 19 wynika, że w analizowanym okresie sądy najczęściej skazywały na kary pozbawienia wolności w wymiarze 12 miesięcy (41,88%), rzadziej – od 1 roku do 2 lat (20,51%) oraz 7–11 miesięcy (12,82%). Sumarycznie, najczęściej skazywano na kary w przedziale od 1 roku do 2 lat (62,39%). Nie orzeczono kary powyżej 5 lat pozbawienia wolności.

Ponadto z informacji uzyskanych z MS, w latach 2004–2013 nie orzeczono w ogóle samoistnych środków karnych wobec cudzoziemców skazanych z art. 258 k.k.

3. SKAZANIA CUDZOZIEMCÓW W LATACH 2004–2013 NA PODSTAWIE ART. 258 K.K. W ŚWIETLE AKT SPRAW KARNYCH

W tej części badań zostaną przedstawione wyniki analizy akt spraw karnych cudzoziemców skazanych na podstawie art. 258 k.k. w zakresie wymiaru kar: grzywny, ograniczenia wolności i pozbawienia wolności. Informacje dotyczące kary grzywny przedstawia tabela 20.

Tabela 20		
Wymiar kary grzywny wobec cudzoziemców skazanych z art. 258 k.k.		
Wymiar kary	Liczba	%
Do 500 zł	3	1,8
501–1000 zł	7	4,1
1001–2000 zł	14	8,2
2001–5000 zł	19	11,2
Powyżej 5000 zł	90	52,9
Brak danych*	37	21,8
Razem	170	100,0

*Brak danych – oznacza brak orzeczenia tej kary.

Źródło: Analiza na podstawie akt spraw karnych.

Informacje ukazane w tabeli 20 wskazują, że najczęściej sądy orzekały karę grzywny (kumulatywnie z karą pozbawienia wolności) w wysokości powyżej 5 tys. zł (52,9%) oraz od 2 tys. do 5 tys. zł. Z akt wynika, że tylko wobec ok. 22% skazanych cudzoziemców nie orzeczono tej kary.

Jak wynika z akt spraw karnych, tylko wobec jednego skazanego cudzoziemca (0,6%) orzeczono karę ograniczenia wolności.

Następnie należało ustalić wymiar kary pozbawienia wolności wobec cudzoziemców skazanych z art. 258 k.k. Ilustruje to tabela 21.

Tabela 21 Wymiar kary pozbawienia wolności wobec cudzoziemców skazanych z art. 258 k.k.		
Wymiar kary	Liczba	%
Do 6 miesięcy	2	1,2
7–12 miesięcy	14	8,2
13–24 miesiące	70	41,2
2–3 lata	38	22,4
3–5 lat	34	20,0
5–8 lat	3	1,8
8–10 lat	1	0,6
Powyżej 10 lat	5	2,9
Dożywotnie pozbawienie wolności	1	0,6
Brak danych*	2	1,2
Razem	170	100,0

*Brak danych: zamiana grzywny na pozbawienie wolności (w zawieszeniu).

Źródło: Analiza na podstawie akt spraw karnych.

Z danych zawartych w tabeli 21 wynika, że najczęściej orzekano karę pozbawienia wolności w wymiarze od 13 do 24 miesięcy (41,2%), następnie – od 2 do 3 lat (22,4%), a także od 3 do 5 lat (20%). Kary długie i najdłuższe orzekano bardzo rzadko.

W dalszej kolejności należało ustalić zakres orzekania środków karnych wobec skazanych cudzoziemców. Informacje z tego zakresu przedstawia tabela 22.

Informacje przedstawione w tabeli 22 ukazują, że wobec skazanych, co do których orzeczono środki karne (kumulatywnie z karą pozbawienia wolności lub/i grzywną), najczęściej zastosowano przepadek, w tym przedmiotów (15,9%) i równowartości korzyści majątkowej (10,6%) oraz obowiązek naprawienia szkody (12,9%). Przepadkowi najczęściej podlegały: sprzęt do produkcji marihuany, rośliny marihuany, telefony komórkowe, karty SIM, pieczętki¹⁹). Pozostałe środki orzekano sporadycznie.

Na podstawie analizy akt ustalono też, że wobec skazanych cudzoziemców stosowano instytucje probacyjne. Warunkowe umorzenie postępowania dotyczyło 3 skazanych cudzoziemców. Informacje dotyczące warunkowego zawieszenia kary i warunkowego przedterminowego zwolnienia przedstawiają poniższe tabele 23 i 24.

¹⁹ III K 138/09 (po uchyleniu wyroku wobec części Polaków – III K 7/11).

Tabela 22 Środki karne orzekane wobec cudzoziemców skazanych z art. 258 k.k.			
Środek	Szczegóły	Liczba	%
Pozbawienie praw publicznych	6–10 lat	1	0,6
Zakaz zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności gospodarczej	3–6 lat	2	1,2
Przepadek	Przedmiotów	27	15,9
	Korzyści majątkowej	11	6,5
	Równowartości korzyści majątkowej	18	10,6
Obowiązek naprawienia szkody		22	12,9
Obowiązek naprawienia szkody wraz z przypadkiem przedmiotów		9	5,3
Nawiązka	1–5 tys. zł	1	0,6
	5–10 tys. zł	1	0,6
	10–50 tys. zł	1	0,6
Nawiązka wraz z przypadkiem		5	2,9
Brak danych*		72	42,4
Razem		170	100,0

*Brak danych – oznacza brak orzeczenia środków.

Źródło: Analiza na podstawie akt spraw karnych.

Tabela 23 Warunkowe zawieszenie wykonania kary orzekane wobec cudzoziemców skazanych z art. 258 k.k.		
Okres próby w latach	Liczba	%
2	2	1,2
3	25	14,7
4	13	7,6
5	30	41,7
Brak danych*	100	58,8
Razem	170	100,0

*Brak danych – oznacza brak zastosowania instytucji.

Źródło: Analiza na podstawie akt spraw karnych.

Z danych zawartych w tabeli 23 wynika, że wobec cudzoziemców skazanych z art. 258 k.k. najczęściej nie orzekano warunkowego zawieszenia wykonania kary (58,8%). Natomiast wobec cudzoziemców, wobec których zastosowano tę instytucję, orzekano okres próby najczęściej do 5 lat (41,7%).

Zmierzając do końca analiz z zakresu wymiaru kary pozbawienia wolności, należało ustalić obowiązki nałożone wobec cudzoziemców skazanych z art. 258 k.k. Ilustruje to tabela 24.

Z danych zawartych w tabeli 24 wynika, że wśród ustalonych, nałożonych przez sąd obowiązków przy instytucjach probacyjnych, najczęściej stosowano obowiązek w postaci informowania sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby (22,4%).

Tabela 24 Nalożone obowiązki wobec cudzoziemców skazanych z art. 258 k.k.		
Obowiązki	Liczba	%
Informowanie sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby	38	22,4
Informowanie sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby i powstrzymanie się od nadużywania alkoholu	1	0,6
Informowanie sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby i inny środek	3	1,8
Wykonywanie pracy zarobkowej, nauki lub przygotowywanie się do zawodu	1	0,6
Informowanie sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby, wykonywanie pracy zarobkowej, nauki lub przygotowywanie się do zawodu i inny środek	1	0,6
Informowanie sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby, wykonywanie pracy zarobkowej, nauki lub przygotowywanie się do zawodu i powstrzymanie się od nadużywania alkoholu	1	0,6
Inny	5	2,9
Brak danych*	120	70,6
Razem	170	100,0

*Brak danych – oznacza brak informacji o nalożeniu obowiązków.

Źródło: Analiza na podstawie akt spraw karnych.

Podsumowując, na podstawie zbadanych 101 akt spraw karnych dotyczących 170 cudzoziemców skazanych w Polsce w latach 2004–2013 z art. 258 k.k., należy stwierdzić, że czas trwania postępowań karnych w sprawach dotyczących zorganizowanych grup przestępczych z udziałem cudzoziemców był dosyć długi (najczęściej od 2 do 5 lat). Wynikał on z faktu wielości osób oskarżonych w takich sprawach (w tym wielu Polaków), ich internacjonalizacji oraz wagi popełnionych przez nich przestępstw. Najczęściej stosowanym środkiem zapobiegawczym wobec takich podejrzanych było tymczasowe aresztowanie. Dominującą przesłankę stosowania go stanowiły łącznie obawy: ucieczki lub ukrywania się oraz nakłaniania przez oskarżonego do składania fałszywych zeznań. Najczęściej czas trwania aresztu wynosił od 7 do 12 miesięcy. Rzadko stosowano inne środki zapobiegawcze. W ramach prowadzonego postępowania organy polskie najczęściej nie korzystały z pomocy prawnej organów innych państw. Natomiast, jeśli już występowały o nią, to głównie do organów ścigania. Jak wynikało z akt spraw, znaczna większość cudzoziemców miała zapewnione prawo do obrony. Zgodnie z procedurą najczęściej otrzymywali oni niezbędne dokumenty procesowe wraz z tłumaczeniem. Większość oskarżonych cudzoziemców miała tłumacza. Najczęściej odpowiednie służby dyplomatyczne informowane były o aresztowaniu/oskarżeniu obywatela danego państwa. Ponadto realizowano obowiązek umożliwienia oskarżonemu kontaktu z urzędem konsularnym lub przedstawicielstwem dyplomatycznym. Jednakże rzadko służby te interesowały się sytuacją oskarżonego cudzoziemca. Zatem postępowania karne przebiegały zgodnie z procedurą uwzględniającą sytuację podejrzanych/oskarżonych/skazanych cudzoziemców. Mieli oni zagwarantowaną realizację swoich uprawnień procesowych.

Według danych statystycznych uzyskanych z Ministerstwa Sprawiedliwości, w latach 2004–2013 liczby cudzoziemców skazanych z art. 258 k.k. nie ukształtowały stałego trendu. Charakterystyczny był natomiast ich spadek w ostatnich latach analizowanego

okresu (tj. 2012–2013). Średni udział tej kategorii skazanych na tle skazanych Polaków w latach 2004–2013 z art. 258 k.k. był niewielki (3,95%). Najczęściej skazywano z art. 258 § 1 (udział w grupie lub związku przestępczym), natomiast największy udział cudzoziemców odnotowano przy skazaniach z art. 258 § 3 k.k. (zakładanie lub kierowanie grupą lub związkiem przestępczym). Wśród skazanych udział kobiet był nieznacznym (głównie z art. 258 § 1 k.k.). W przeważającej liczbie skazywano obywateli z państw byłego ZSRR (Ukraina, Armenia, Litwa). Wobec skazanych z art. 258 k.k. dominowała kara pozbawienia wolności z zawieszeniem jej wykonania (ok. 62%). Najczęściej jej wymiar wynosił od 1 roku do 2 lat, a górna granica wynosiła 5 lat.

Ponadto z analizy akt spraw karnych wynikało, że skazywano też na karę grzywny, najczęściej obok kary pozbawienia wolności. Tylko wobec jednego skazanego orzeczono karę ograniczenia wolności. Przeważały skazania na karę pozbawienia wolności w wymiarze od 13 do 24 miesięcy. Spośród środków karnych wobec skazanych cudzoziemców najczęściej orzekano, obok pozbawienia wolności, grzywny lub/i przepadek przedmiotów i równowartości korzyści majątkowej. Z akt spraw wynikało ponadto, że dominowało orzekanie pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia wykonania kary, co stanowi inny wniosek, niż ten, który wyprowadzono z analizy danych MS. Związane to było z tym, że czyn główny nierzadko był inny niż art. 258 k.k., zagrożony surowszą karą. Wśród nakładanych przez sąd obowiązków dominowało informowanie sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby.

Zatem z analizy danych Ministerstwa Sprawiedliwości i akt spraw karnych wynika, że w latach 2004–2013 skazywano w Polsce na podstawie art. 258 k.k. nieznaczną liczbę cudzoziemców, głównie na niewysokie kary pozbawienia wolności, w tym z zawieszeniem jej wykonania (MS) lub bez (akta spraw). Można więc stwierdzić, że sądy polskie prowadzą łagodną politykę karną wobec omawianej kategorii skazanych.

Słowa kluczowe: skazani cudzoziemcy, skazani za udział w zorganizowanej grupie przestępczej, wymiar kary, polityka karna, postępowanie karne wobec cudzoziemca, prawo karne materialne

Summary

Katarzyna Laskowska, Severity of penalties imposed on foreigners who are convicted under Art. 258 of the Criminal Code in the light of data provided by the Ministry of Justice and files of criminal cases

K. Laskowska's article presents the results of analyses of the penalties imposed on foreigners convicted in Poland in 2004–2013 under Art. 258 of the Criminal Code. The study covered files of criminal cases pertaining to this category of convicts (obtained for the research project) and statistical data provided by the Ministry of Justice. As a part of the analysis, brief characteristics were presented of selected aspects of the criminal proceedings against such foreigners. The study demonstrates the leniency of the penal policies in relation to foreigners convicted for participation in organised crime groups/associations or for leading them.

Keywords: convicted foreigners, persons convicted for participation in an organized criminal group, severity of penalty, penal policy, criminal proceedings against foreigners, criminal law